

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo 1.11.2021

HØRINGSUTTALELSE FRA NORSK BRANSJEFORENING FOR ONLINESPILL (NBO) OM DNS-BLOKKERING

Høringsinnspill til forslag om en ny bestemmelse om DNS-blokkering av nettsider som tilbyr pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

Formålet med vårt høringssvar

NBO jobber for en omregulering av det norske pengespillmarkedet til en ansvarlig lisensordning. Vi vil derfor beskrive hvorfor vi mener at et forslag om DNS-blokkering ikke vil føre til en høyere kanaliseringsgrad eller fremme de sosialpolitiske hensynene som ligger til grunn for norsk pengespillovgivning. Derimot mener NBO, at alle internasjonale erfaringer, fra blant annet Sverige viser at disse hensynene vil kunne ivaretas gjennom en omregulering av det norske markedet i form av en lisensordning der alle ansvarlige operatører reguleres.

NBO vil derfor være så konkrete som mulig i å:

- 1) synliggjøre konsekvensene dagens regulering i forhold til kanalisering, ansvarlig og beskyttelse av sårbare spillere samt inntektsgrunnlaget til idrett, kultur og frivillighet
- 2) belyse prinsipielle sidene relatert til forslaget om DNS-blokkering
- 3) reise problemstillingene relatert til Lotteritilsynets tiltenkte rolle som myndighetsorgan
- 4) synliggjøre at DNS-blokkering ikke er et effektivt regulatorisk grep og hvorfor en lisensmodell vil være bedre løsning for å ivareta hovedintensjonene i pengespillpolitikken

I høringssvaret vårt under følger nærmere og mer utfyllende kommentarer til de enkelte sidene ved forslaget.

1. Beskrivelse av dagens reguleringsmodell

Hovedintensjonene med dagens pengespillovgivning er å sikre at pengespill avholdes i trygge former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative sosiale konsekvenser, samtidig som det legges til rette for at dette kan være en god inntektskilde for gode formål. Hovedfundamentet i det norske markedet er enerettsmodellen der det statseide selskapet Norsk Tipping og den private stiftelsen Norsk Rikstoto er hovedaktørene. I tillegg åpnes det opp for et begrenset privat lotterimarked.

Enerettsmodellen er valgt fordi norske myndigheter mener at denne strukturen best vil kunne ivareta hovedintensjonene med pengespillpolitikken. For å sikre dette har aktørene i det norske markedet fått tillatelse til å utvikle en lang rekke produkter og spilltilbud for å møte spillelysten i befolkningen.

I tillegg er det fastsatt flere tiltak for å beskytte pengespillmarkedet, herunder markedsføringsforbud og betalingsformidlingsforbud.

2. Effektene av dagens regulering

2.1 Svekket kanalisering

Lotteritilsynet har i sine årsstatistikker fra 2011 til 2019 estimert at netto omsetning til utenlandske operatører økte fra cirka 700 millioner kroner i 2012, til over to milliarder kroner i 2020. I Lotteritilsynets årsstatistikk for 2020¹ estimeres netto omsetning til utenlandske spillselskaper til å være mellom 1,7 og 2,1 milliarder kroner. Netto-omsetningen på Norsk Tippings sportspill og Instaspill for samme år var NOK 1,6 milliarder². Elektroniske skrapelodd (e-flax) er tatt ut da det ikke er konkurranseutsatt.

Det internasjonale analyseselskapet H2 Gambling Capital³, har gjennom mange år sett på kanaliseringsgraden for disse onlinespillene - altså hvor mye av spillene som kanaliseres inn i enerettsmodellen, og hvor mye som foregår utenfor. For 2020 legger de til grunn en kanaliseringsgrad for ikke-norsk-regulerte selskaper på hele 66 prosent, fordelt på 59 prosent for sportspill og 72 prosent for kasinospill.

Forbrukeranalyseelskapet Nepa⁴ har blant andre SAS, BBC og Spotify på kundelisten. De følger pengespillmarkedet gjennom ukentlige intervjuer med 250 nordmenn i aldersgruppen

¹ <https://lottstift.no/for-spillere/pengespelstatistikk/nokkeltal-den-norske-pengespelmarknaden-i-2020/>

² Lotteritilsynets rapport til Norsk Tippings generalforsamling 2021.

³ <https://h2gc.com>

⁴ <https://nepa.com/about/>

18-55 år. Deres tall viser en sterk økning av norske onlinespillere i og utenfor enerettsmodellen: Fra 650.000 spillere i 2015, til 901.000 i 2019.

Enerettsmodellen, sammen med de fastsatte beskyttelsestiltakene, har ikke ført til en effektiv kanalisering av nordmenns spill inn mot nasjonalt regulerte pengespill. I dag skjer over 50 prosent av norske sports- og kasinospill på Internett hos utenlandske aktører.

2.2 Økning i spilleproblemer

Befolkningsundersøkelsen» fra UIB⁵ som ble presentert i mai 2020, viser en økning i at antall problemspillere til 55.000 (fra 21 00 i 2015) og 122.000 risikospillere (88.000 i 2015).

Til tross en rekke forsøk på å gjøre det vanskeligere for norske spillere å velge selskaper utenfor enerettsmodellen, er dagens virkelighet likevel at under halvparten av norske onlinespill er innenfor norsk regulering. Sammen med en kanalisering på under 50 prosent, ser man også at antall problemspillere øker.

Denne økningen viser at de siste årenes forsøk på å beskytte enerettsmodellen – som ikke har ført til økt kanaliseringsgrad – heller ikke har hatt ønsket effekt for å forebygge problemspill.

Konsekvensen er en svekket kanalisering der enerettsmodellens ansvarlighetstiltak treffer en stadig lavere andel av spillerne, mens antall problemspillere øker.

2.3 Svekket finansiering av idrett og frivillighet på sikt

En videreføring av dagens modell vil ytterligere svekke inntektene til idrett og frivillighet. Menon-rapporten fra 2018⁶ konkluderte med at det norske spillmonopolet i fremtiden ville tape ytterligere markedsandeler til de utenlandske spillselskapene. Dette vil medføre en reduksjon i inntektene til norsk idrett og frivillighet gjennom en gradvis svekkelse av Norsk Tippings inntektsgrunnlag.

Dette illustrerer både svakheten og sårbarheten i dagens modell. Hvis spillmarkedet fortsetter å utvikle seg som i dag, så vil det føre til en kraftig, årlig reduksjon i inntektene til frivilligheten fra 2023.

I en helt ny reguleringsmodell vil utenlandske spillselskaper kunne bidra med anslagsvis 1,5-2 milliarder kroner i skatteinntekter over fem år, som kan bidra til finansiering av gode formål. I tillegg vil en ny modell åpne opp for nye sponsormuligheter for norsk idrett, og

⁵ https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/omfang_av_penge-og_dataspillproblemer_i_norge_2019.pdf

⁶ <https://www.menon.no/wp-content/uploads/07samfunnsokonomisk-analyse-av-pengespill-endelig.pdf>

annen finansiering av helsebringende og samfunnsoppbyggende tiltak og initiativ i storsamfunnet.

3. Prinsipielle problemstillinger knyttet til DNS-blokkering

3.1 Et tiltak som lett kan omgås

DNS-blokkering vil ikke hindre norske forbrukere i å delta i spilltilbud hos utenlandske selskaper. Dette er et tiltak som kan omgås lett med eller uten VPN. Antallet alternative navnetjenere, navneservere og alternative søkemotorer som enkelt forbigår eller låser opp DNS-sperrer er mange og lett tilgjengelige. Dagens spillere som har vokst opp med internett kjenner ingen grenser og har godt kjennskap til hvordan dette kan gjennomføres dersom de ønsker å fortsette å spille.

NBO viser til at dette innrømmes av departementet i høringsnotatet om ny pengespillov av 29. juni 2020 hvor det fremgår at departementet vurderte det *«som lite sannsynlig at DNS-blokkering effektivt vil kunne hindre at de som ønsker det benytter seg av uregulerte spilltilbud, fordi det finnes relativt ukompliserte metoder for å omgå denne formen for blokkering.»* Dette gjentas i høringsbrevet 20. september 2021 der det nevnes at *«departementet kom til at DNS-blokkering, til tross for at det kan omgås ved hjelp av for eksempel VPN-tjenester, vil skape en høyere terskel for å besøke den aktuelle nettsiden fordi brukeren vil måtte foreta seg noe aktivt for å omgå blokkeringen.»*

3.2 Problemstillinger knyttet til ytringsfrihet og sensur

Ytringsfrihet står sterkt i det norske demokratiet. Vernet om politiske ytringer har en sterk forankring i Grunnloven §100, noe som departementet i høringsbrevet 20. september 2021 omtaler som selve kjernen i ytringsfriheten.

Debatt om reguleringen av det norske pengespillmarkedet må baseres på kunnskap og fakta. I tillegg må alle aktører kunne komme til orde med informasjon og synspunkter. Sentralt i denne debatten er hvordan de ulike selskaper innretter sin virksomhet for å ivareta hovedintensjonene i norsk pengespillpolitikk. Nettsidene til NBOs medlemsselskaper og deres varemerker inneholder mye informasjon om hva selskapene gjør for å sikre ansvarlighet i deres spilltilbud, samt hvordan de bidrar til ulike samfunnsnyttige formål. Tilsvarende informasjon finnes på hjemmesidene til Norsk Tipping og Rikstoto. I tillegg er det verd å nevne at norske journalister sin adgang til å søke seg frem til oddsinformasjon knyttet til ulike evenement vil klart bli begrenset. For å sikre en balansert og faktabasert debatt må ikke adgangen til å oppsøke ulike kilder for informasjon begrenses.

I forslaget legges det opp til at en DNS-blokkering innebærer at alt innhold på nettsiden som tilbyr pengespill blokkeres. Dette vil innebære en begrensning i tilgangen til å oppsøke informasjon og fakta om NBOs medlemsselskaper. Dette vil føre til en overblokkering og en dramatisk inngripen i ytringsfriheten i en sak som er gjenstand for politisk diskusjon.

En av målsetningene med forslaget er å styrke enerettsmodellen. Blokkering av tilgangen til internett for å begrense tilgangen til ytringer og informasjon som ikke støtter den norske enerettsmodellen, er en form for statlig sensur av innhold som man ikke ønsker skal fremmes i den offentlige debatten. Dette er en svært farlig tilnærming, som NBO vil advare mot.

Forslaget fremstår slik at man nå skal gi adgang til overblokkering ved at den politiske ytringsfriheten begrenses for å sikre inntjeningen til de statlige spillmonopolene. NBO viser til at forslaget om DNS-blokkering begrunnes ut ifra ønske om å styrke kanaliseringsevnen til Norsk Tipping og Norsk Rikstoto.

Alvoret her blir ytterligere understreket av at det er Lotteritilsynet, ikke domstolene, som skal tillegges myndigheten til å pålegge blokkering av hjemmesider. At et tilsyn gis myndighet til å sensurere internett er en betenkelig utvikling. Dette er en myndighet som normalt skal ligge i domstolene, nettopp for å ivareta både personers og næringslivs rettssikkerhet.

3.3 Blokkering av lovlige aktiviteter er et dramatisk grep

Det er ikke forbudt for norske forbrukere å spille hos utenlandske spillselskaper. Dette fremgår klart av høringsbrevet og senest ved tidligere kulturminister Abid Rajas skriftlige svar til Stortinget av 4. oktober 2021⁷.

Blokkering av tjenester på internett er et drastisk og svært inngripende tiltak. Det skal foreligge sterke grunner for å kunne innføre dette, terskelen må være høy og aktiviteten man ønsker å stanse bør være ulovlig.

NBO mener at det er bemerkelsesverdig at det foreslås å blokkere en helt lovlig aktivitet som ikke medfører noen former for administrative eller kriminelle sanksjoner. Norske spillere treffer frivillige og lovlige valg ved deltagelse i utenlandske pengespill.

⁷ <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=85901>

3.4 Manglende domstolskontroll

Det er foreslått at Lotteritilsynet skal kunne gi pålegg om DNS-blokkering. Dette begrunnes ut ifra hensynet til en mest effektiv prosess.

Som nevnt i kap. 3.2 reiser forslaget flere alvorlige problemstillinger relatert til ytringsfriheten. Det er derfor svært betenkelig at det argumenteres med prosesseffektive hensyn i et spørsmål relatert til vern av et fundamentalt prinsipp i det norske demokratiet. Inngangen her bør være det motsatte. En innskrenking i ytringsfriheten bør kreve prosesser der det foretas tungtveiende vurderinger og ikke raske beslutninger. Dette kan best ivaretas på en betryggende måte av domstolene og ikke ved enkeltvedtak truffet av Lotteritilsynet. Det er svært betenkelig at regjeringen ikke har vurdert å legge denne myndigheten til domstolene.

En tildeling av en utvidet myndighet til Lotteritilsynet vil innebære en farlig utvikling og en uthuling av sentrale prinsipp i den norske rettsstaten og som NBO vil advare sterkt imot.

3.5 Blokkering i andre europeiske land

Departementet viser til at 12 EØS-land, har innført ulike former for DNS-blokkering. Dette er riktig, men fremstillingen er tatt ut av kontekst. Landene som allerede har innført DNS-blokkering har i tillegg innført lisensmodeller for pengespill.

I disse landene er det reguleringen med lisenssystem som danner grunnlaget for deres respektive nasjonale markeder og kanaliseringspolitikken.

Ingen av disse landene bruker blokkering av internett som et tiltak for å beskytte spillmonopoler fra konkurranse eller fremme oppslutning om en nasjonal spillpolitikk, slik som forslaget nå tar til orde for.

3.6 EØS-rettslige problemstillinger

I henhold til EØS-avtalen artikkel 36 skal det ikke være noen restriksjoner på adgangen til å yte tjenester innen EØS-området. En restriksjon på adgangen til å yte tjenester er kun lovlig dersom den er egnet og nødvendig for å ivareta tvingende allmenne hensyn, dvs. oppfyller den EØS-rettslige proporsjonalitetstesten. Dette innebærer at lovgivning som begrenser dette må forfølge et legitimt formål, må være egnet til å oppnå formålet, ikke gå lenger enn nødvendig for å oppnå formålet, og må stå i et rimelig forhold til dette formålet.

Departementet viser til at formålet med forslaget er å begrense adgangen til utenlandske spillselskaper. Dette for å beskytte enerettsmodellen og dermed realisere

hovedintensjonene med pengespillpolitikken om å hindre spilleproblemer og sikre inntekter til gode formål.

DNS-blokkering vil ikke stanse spill hos utenlandske operatører da det lett kan lett omgås, noe som departementet innrømmer i høringsforslaget, og er således ikke et egnet tiltak.

Enerettsmodellen har ikke klart å realisere hovedintensjonene med pengespillpolitikken om å hindre spilleproblemer og sikre inntekter til gode formål. Innføringen av en lisensordning vil være et langt bedre tiltak og fremtidig løsning for det norske pengespillmarkedet enn et forslag om DNS-blokkering for å beskytte enerettsmodellen. DNS-blokkering er således ikke nødvendig.

DNS-blokkering vil føre til en overblokkering og hindre tilgang til informasjon som er vernet innenfor ytringsfriheten. I tillegg vil tiltaket medføre betydelige praktiske og økonomiske konsekvenser for internettdistributørene, som vil være ansvarlige for implementeringen og den løpende oppfølgingen av nettsidene som er blokkerte. De negative effektene som DNS-blokkering vil medføre, er såpass betydelige og står således ikke i rimelig i forhold til realiseringen av formålet med forslaget.

Forslaget er hverken egnet, nødvendig eller står rimelig i forhold til formålet og består ikke proporsjonalitetstesten er dermed ikke forenlig med EØS-retten.

4. Problemstillinger relatert til Lotteritilsynets rolle som offentlig organ

Lotteritilsynet har et forvaltnings- og kontroll/tilsynsansvar med det norske pengespillmarkedet. Tilsynet har i dag flere hjemler for å følge opp brudd på regelverket i form av bl.a. tilbakekalling av tillatelser, godkjenning og autorisasjoner, pålegg om retting og stengning samt mulighet til å gi tvangsmulkt.

I forslaget til ny lov om pengespill som ligger til behandling i Stortinget er det foreslått at tilsynet skal tildeles utvidede fullmakter i form av tilgang til informasjon og lokaler (inspeksjonsretten), samt myndighet til å fastsette bøter. I tillegg foreslås det nå å gi tilsynet muligheten til å gi pålegg om DNS-blokkering.

Dersom dette vedtas, vil tilsynet få et selvstendig ansvar for å utvikle regelverket, gjennomføre kontroll og tilsyn, fastsette sanksjoner og gjennomføre straff ved bøter. Lotteritilsynet vil nærmest få uinnskrenket myndighet som selvdømmeorgan, med mulighet til å tvangsfullbyrde disproporsjonale og omtvistede vedtak før domstolsprøving har funnet sted. Det er betenkelig at så mye makt gis til et offentlig organ uten politifaglig kompetanse og domstolskontroll.

Gjeldende fullmakter sammen med de foreslåtte nye fullmakter og DNS-blokkering reiser flere fundamentale og prinsipielle problemstillinger relatert til rettsikkerhetsgarantiene innenfor den norske rettstaten, tildeling av politimyndighet til offentlige etater, statlig sensur, personvern, og begrensning av ytringsfriheten.

NBO mener at det er på sin plass å reise spørsmålet om dette passer i den norske rettstaten. Dersom dette blir vedtatt kan det skape en presedens for statlige inngrep på andre områder som reguleres på sikt.

5. Løsning for fremtiden er ny regulering

5.1 Lisensmodell som en fremtidig regulering

I dagens teknologiske verden drives forbrukeratferd av friheten til å velge. En regulering av pengespillmarkedet bør gjenspeile denne realiteten, og vil være avgjørende for å realisere de tiltenkte intensjonene, samt å oppnå en effektiv kanaliseringsspolitikk. I en digitalisert og globalisert verden, der den enkelte forbruker kan tilegne seg informasjon, treffe avgjørelser og foreta valg etter sin egen, frie vilje, på tvers av landegrenser, må sammensetning av et pengespillmarked defineres ut ifra forbrukerretterspørsel og -adferd. Nordmenn har verktøyene, kompetansen, og interessen for å kjøpe spillopplevelser hvor de oppfatter at kvaliteten er best. Over halvparten av alle norske pengespill på nett foregår derfor på sidene til internasjonale aktører. Dette skjer fordi norske forbrukere oppfatter internasjonale pengespill som et attraktivt alternativ til det som blir tilbudt av norske leverandører. Fremtidige reguleringer av spillmarkedet må gjenspeile og ta utgangspunkt i denne realiteten.

Blokkeringstiltak vil aldri være det avgjørende grepet for å sikre en høy kanaliseringsgrad i det norske pengespillmarkedet. Suksessfaktoren bak optimalisering av en tiltenkt kanaliseringsspolitikk vil alltid være regulering og hvilke tilbud som tilbys til norske spillere. Regulering må gjenspeile utviklingen i teknologi på pengespillmarkedet og forbrukeratferd på internett.

Problemstillingen relatert til blokkeringstiltak ble allerede reist i Teknologirådets Nyhetsbrev til Stortinget nr. 14 april 2007. Der ble det vist til at filtrering av nettsidene til utenlandske spilltilbydere kan medføre sensur av legitime aktiviteter og begrense ytringsfriheten på internett, samt at et lisenssystem kan vise seg best egnet til å forebygge spillavhengighet og kriminalitet. Teknologirådet stiller også spørsmål ved om Norsk Tipping og Rikstoto har tilstrekkelig kanaliseringseffekt basert på deres markedsaktiviteter.

NBO mener at en lisensmodell vil være en bedre fremtidig løsning for det norske pengespillmarkedet enn forslag om DNS-blokkering for å sikre enerettsmodellen.

NBO vil derfor anbefale myndighetene om heller å innføre en ansvarlig lisensregulering som vil være attraktiv både for spillere, operatører og reguleringsmyndigheter:

- Myndighetene innvilger lisenser for å tilby pengespill på det norske markedet til selskaper som oppfyller et utvalg kriterier særlig knyttet til ansvarlig spill.
- Blant kriteriene bør være implementering av et felles nasjonalt verktøy for selvekskludering, tilsvarende danske [ROFUS](#) og svenske [Spelpaus.se](#). Dette administreres av myndighetene og følger spillerne på tvers av alle lisensierte selskaper.
- Alle lisensierte selskaper må videre pålegges å kunne gjøre rede for kundenes disponible midler, både for å avdekke hvitvasking og motvirke at det spilles for kreditt og over økonomisk evne. I en lisensregulering kan denne vurderingen settes til en tredjepart (som et kredittvurderingsselskap) og koples mot identifisering gjennom Bank-ID.
- Alle lisensierte selskaper betaler en særegen lisensavgift med en skattesats tilsvarende svensk (18-20 prosent). Dette vil gi en kanaliseringsgrad på godt over 90 prosent og statlige merinntekter på over én milliard kroner fra første år. I tillegg til skatteinntektene kommer betydelig økte sponsormidler og øvrig verdiskaping knyttet til aktørenes virksomhet i Norge.
- Et forvaltningsorgan som Lotteritilsynet deler ut lisensene, og gis også myndighet til å sanksjonere selskaper som ikke overholder lisensvilkårene – herunder tilbakekalle lisensen.

Gjennom en lisensmodell vil norske myndigheter sikre en langt høyere kanaliseringsgrad for pengespill i Norge. Det vil igjen gi langt bedre beskyttelse for sårbare spillere og generere økte offentlige inntekter – som kan fordeles på formålsmottakerne.

Når hele spillmarkedet blir omfattet av samme regulering, får norske myndigheter mulighet til å stille strenge krav til hvilke regler og vilkår som skal gjelde for alle aktører som markedsfører og tilbyr pengespill i Norge. Det vil gi norske myndigheter mer kontroll over markedet og dermed også markedsføringen. Erfaringer fra Sverige ved innføring av lisensregimet viser at en ny regulering har bidratt til økte inntekter til samfunnsnyttige forhold. En reguleringsmodell vil også gjøre arbeidet for å bekjempe problemspill lettere.

Da Svenske myndigheter innførte en lisensmodell, lanserte de samtidig ordningen [Spelpaus.se](https://www.spelpaus.se), etter inspirasjon fra en lignende ordning i Danmark. Dette er et nettsted som gir spillere anledning til å stenge seg selv ute fra alle spillselskapene som har lisens. Ordningen viser seg å være et effektivt tiltak som fungerer godt. Til nå har 58 000⁸ svensker pauset eller blokkert seg selv fra spilling, og ordningen roses av den svenske myndigheter. En innføring av spillepause på tvers av aktørene vil kreve en felles lovgivning, og kan kun gjennomføres i en reguleringsmodell og er ikke mulig å innføre med dagens regulering. Slike effektive tiltak etterlyser vi fra norske myndigheter.

En slik omregulering vil fremme hovedintensjonene i pengespillpolitikk, og den forutsetningen departementet la til grunn da de vurderte reguleringsmodell for pengespillpolitikken i 2016.

5.2 Fordelene med en lisensmodell

I høringen bes man ta stilling til om man støtter regjeringens ønske om en DNS-blokkering av nettsider som tilbyr pengespill. Dette vil i praksis innebære å fjerne nordmenns tilgang til en helt lovlig fritidssysse, som over 250 000 nordmenn benytter seg av. Dette til tross for at Stortingets egen bestilling var å utrede muligheten for en såkalt DNS-varslings.

NBO støtter regjeringens mål om å bekjempe problemspill. Forslaget om DNS-blokkering vil ikke kunne ivareta dette hensynet. Ikke bare er det teknologisk svært enkelt å omgå, men en konsekvens vil være at programmer og verktøy som er laget for å hjelpe problemspillere hos utenlandske spillselskap, vil være mindre tilgjengelige. Slike applikasjoner bruker samme systemer som spilleselskapene for å kunne hindre problemspillere å logge seg inn, om disse nå blokkeres ut vil det være skadelig for de som aktivt har tatt et valg om å slutte å spille. Om problemspillere nå kommer over en lenke på internett til et utenlandsk spillselskap vil ikke applikasjonen hindre dem. Problemene knyttet til problemspill kan dermed ikke løses gjennom blokkering, kun ved lisensiering og regulering, noe kulturdepartementet selv også erkjente da de i 2020 ga uttrykk for at DNS-blokkering ikke vil være en effektiv måte å stanse pengespill på internett. I tillegg har ledende eksperter som for eksempel [Fredrik Syversen](#) hos IKT-Norge⁹ advart mot implementering av DNS-blokkering som virkemiddel.

⁸ <https://www.spelinspektionen.se/spelproblem1/kampanj-for-spelpause/>

⁹ <https://e24.no/teknologi/i/rEnbMe/naa-vil-regjeringen-at-gamblingsider-skal-blokkeres-i-norge?code=zdq9eW0ldwxClutn2FiuHtHGfNXnbxNUYHuIBu7A2UGt3Fd9pulsJxTQrvGrWxj>

I høringsbrevet innrømmer departementet at DNS-blokkering lett kan omgås, men at de samtidig mener at tiltaket kan ha en informativ effekt overfor spillere som spiller hos utenlandske spillselskaper. Hvis formålet med forslaget er å gi informasjon, vil NBO stille om hvorfor DNS-blokkering er foreslått når det allerede foreligger et forslag om DNS-varslings, som ennå ikke er ferdigbehandlet av Stortinget.

Det er viktig å understreke at NBOs standpunkt, er at det beste tiltaket for å begrense problemspill og avhengighet, er å regulere alle aktører som nordmenn spiller hos i dag. Slik de til eksempel har lyktes godt med i Sverige.

I Sverige er hele bransjen regulert bedre og mer effektivt enn Norge. Det innebærer at både de nasjonale og de internasjonale aktørene på internett blir omfattet av den statlige reguleringen. I Sverige har en strengere regulering av bransjen som gjør at utviklingen går i retning av færre problemspillere det siste året. Svenske myndigheter konkluderer selv (Statskontoret 2020¹⁰) med at myndighetenes kontroll over spillmarkedet har økt etter at markedet ble omregulert. I tillegg foregår større andel av spill i Sverige hos spillaktører som har lisens, enn før markedet ble omregulert. På denne måten har lisensreguleringen gjort at myndighetene har fått nye og bedre verktøy i kampen for å begrense problemspill.

I Sverige er det fastsatt i regelverket at aktørene må innføre strenge ansvarlighetstiltak. Ett av flere eksempler på tiltak som har fungert godt i Sverige er ordningen «[Spelpaus](https://www.spelpaus.se)¹¹» som er hyppig brukt. Dette er et nettsted som gir spillere anledning til å sperre seg selv ute fra alle spillselskapene med lisens til å tilby spill. Dette er viktige og effektive tiltak for å begrense ulempene ved pengespill. At norske myndigheter ikke innfører lignende verktøy for å begrense spillproblemer, er svært problematisk.

NBO mener at det er betenkelig at departementet velger å se bort i fra at over halvparten av dagens spill på internett foregår hos utenlandske aktører. Ved en omregulering innenfor en lisensmodell vil disse kunne søke om lisens og omfattes av norsk regulering som vil føre til at bedre forvaltning og kontroll med markedet.

¹⁰ <https://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2021/2021-5-webb.pdf>

¹¹ <https://www.spelpaus.se>

Kort om NBO

Norsk bransjeforening for onlinespill (NBO) ble stiftet i januar 2019 av selskapene Betsson Group, ComeOn! Group, Gaming Innovation Group og Kindred Group. LeoVegas Mobile Gaming Group ble tatt opp som nytt medlem i august 2020.

NBO jobber for innføringen et system der seriøse og ansvarlige aktører kan søke om løyve til å tilby pengespill. En reguleringsmodell vil innebære at man åpner for at flere spillsselskap får adgang til det norske markedet, reguleres etter norske lover og regler, følger myndighetenes krav for å beskytte problemspillere og betaler skatt i Norge.

NBOs formål er å fremme innføringen av en ansvarlig og bærekraftig lisensregulering av det norske onlinemarkedet for pengespill. Vi skal styrke kunnskapsgrunnlaget hos alle aktører som er involvert i arbeidet med en nasjonal regulering av spill, og oppmuntre andre spilloperatører til å slutte opp om en ansvarlig lisensmodell med høy kanaliseringsgrad.

Med vennlig hilsen

Carl Fredrik Stenstrøm
Generalsekretær
Norsk Bransjeforening for Onlinespill

Appendix

1. Uttalelse fra Spelfriheten

NBO har fått innhentet en uttalelse fra [Spelfriheten](https://spelfriheten.se)¹² som jobber med spilleproblemer i vårt naboland Sverige. Deres syn på DNS-blokkering er gjengitt nedenfor:

Om Spelfriheten

1. Spelfriheten AB startade sin verksamhet 2017 i Sverige där fokus legat på ått skapa en omfattande behandling för spelberoende och anhörigproblematik. Vi ville ta fram en lösning som motsvarade problemets art och omfangtning. För att detta skulle kunna bli verklighet har spelare, anhöriga och beroendeterapeuter varit med i skapandet från början till slut. Vi lanserade våra behandlingspaket i samband med att spelberoende sjukdomsklassades och skrevs in i socialtjänstlagen och hälso - och sjukvårdslagen den 1 januari 2018. Vårt mål är att kunna hjälpa både spelare och anhöriga att hitta frihet och lycka, oavsett bakgrund och historia. Idag snart 4 år senare jobbar vi med 4 olika verksamhetsben behandling, utbildning, självhjälp och opinionsbildning.

Genomarbetat licenssystem

2. Vi har från början på Spelfriheten varit positiva till att monopolet slopades och att flera aktörer släpptes in på svensk mark via ett lagstadgat och genomarbetat licenssystem. Det är mycket enklare att kunna sätta en ny branschpraxis och ett mer hållbart konsumentskydd när alla arbetar utifrån samma lagar, förutsättningar och riktlinjer. Sen får man inte glömma bort att spelbolagen precis som i vilken annan bransch som helst alltid kommer göra det som är lagligt möjligt.

DNS-blockering

3. Att upprätthålla Rikstoto och Norsk Tippings monopol via DNS-blockering är ingen lösning som vi personligen tror på då det finns så många enkla sätt att kringgå denna typ av blockeringar. Sen överlag är vår erfarenhet att förbud sällan är bra, då det finns något spännande med att hitta vägar förbi förbuden.

¹² <https://spelfriheten.se>

2. Uttalelse fra IT selskapet Lindbak

Vurdering av bruk av DNS-blokkering som virkemiddel for å hindre uønsket dataadferd. *Se eget vedlegg.*

Av Mats Thorvaldsen, daglig leder og sikkerhetsekspert i IT-selskapet Lindbak¹³

Lindbak AS betjener SMB-markedet innenfor IT-drift, nettverk, lagring, hardware og sikkerhet.

¹³ https://www.lindbak.no/it-løsninger?gclid=EAlalQobChMI2b7i7-v28wIVkwDmCh16aAYOEAAAYASAAEgL67PD_BwE